

ВИСНОВОК

про наукову новизну, теоретичне та практичне значення результатів дисертації Лешка Мирослава Михайлович, отриманих у процесі підготовки дисертації на тему:
«Клініко-лабораторне обґрунтування профілактики та лікування основних стоматологічних захворювань у дітей та підлітків з метаболічним синдромом»
на здобуття наукового ступеня доктора філософії в галузі знань 22 Охорона здоров'я за спеціальністю 221 Стоматологія

20 січня 2026 року

1. Виконання освітньо-наукової програми.

Здобувач ступеня доктора філософії, аспірант 4 року денної форми навчання (надалі – Здобувач) Лешко Мирослав Михайлович у повному обсязі виконав індивідуальний навчальний план відповідно до освітньо-наукової програми аспірантури ДВНЗ «Ужгородський національний університет», що повністю відповідає вимогам Національної рамки кваліфікацій та вимогам Порядку підготовки здобувачів вищої освіти ступеню доктора філософії та доктора наук у закладах вищої освіти (наукових установах), затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 23.03.2016 № 261 (зі змінами).

Здобувач Лешко Мирослав Михайлович в процесі виконання освітньо-наукової програми здобув глибокі ґрунтовні знання за фахом, в повній мірі опанував чітко окреслений програмою обсяг загальнонаукових навичок та компетентностей, необхідних для реалізації послідовного обґрунтованого наукового дослідження, а також пов'язаних із формуванням у Здобувача загальнонаукового світогляду та дотриманням норм професійної етики.

Здобувач в повному обсязі оволодів комплексом необхідних дослідницьких умінь та навичок, зокрема тих, які стосуються планування та формування дизайну дослідження, організації послідовності його виконання та безпосереднього проведення етапів у відповідності до попередньо сформульованих мети та завдання, застосування комплексну методів та технологій, в тому числі і комп'ютерно-інформаційних, необхідних для отримання, структурування, аналітичного опрацювання та синтезу даних, перевірки достовірно отриманих результатів, їх систематизації та категоризації.

Здобувач в повній мірі оволодів необхідними мовними компетентностями для репрезентації результатів власного наукового дослідження англійською мовою в усній та письмовій формах, а також для повного розуміння та глибокого якісно-кількісного аналізу іноземних джерел наукової літератури з подальшою формалізацією отриманих даних.

2. Виконання індивідуального плану наукової роботи (наукова складова освітньо-наукової програми).

Індивідуальний план наукової роботи Здобувача Лешко Мирослав Михайлович був затверджений рішенням вченої ради медичного факультету № 2 ДВНЗ «Ужгородський національний університет» (протокол № 3 від 20 жовтня 2022 року) та рішенням вченої ради стоматологічного факультету ДВНЗ «Ужгородський національний університет» (протокол № 1 від 12 лютого 2025 року).

Науковий керівник – доктор медичних наук, професор, професор кафедри стоматології післядипломної освіти ДВНЗ «УжНУ» Клітинська Оксана Василівна.

Термін виконання роботи: 2022-2026 роки.

Здобувач Лешко Мирослав Михайлович послідовно виконав усі розділи затвердженого індивідуального плану наукової роботи у чітко встановлені терміни, що було підтверджено результатами обговорень відповідних проміжних, піврічних та річних звітів на засіданнях кафедри та Вченої ради назва факультету ДВНЗ «Ужгородський національний університет».

Дослідження проведені Здобувачем у чітко визначені терміни згідно з затвердженим планом та графіком, у повному обсязі та у відповідності з основними стандартами та нормами, із застосуванням сучасних інформаційних технологій для статистичного аналізу даних.

3. Актуальність теми дослідження. Карієс зубів – етіологічно багатокомпонентний патологічний процес у твердих тканинах зубів, який виникає після їх прорізування та займає перше місце серед усіх захворювань. Його поширеність досягає майже 100% у населення країн всього світу. Раннє виявлення захворювання є надзвичайно важливим не тільки для зменшення тяжкості перебігу захворювання та запобігання ускладненням, а й для підвищення рівня успішності його лікування. Протягом останнього десятиліття склад та додаткові характеристики ротової рідини та слини достатньо широко вивчалася з метою потенційного застосування в якості діагностичних інструментів при вивченні багатьох захворювань. Оскільки забір такого діагностичного матеріалу є простим та неінвазивним, а також він містить велику кількість біомаркерів, таких як нуклеїнові кислоти та специфічні білки.

Окрім визначення фізико-хімічних параметрів ротової рідини, останні розробки провідних науковців в галузі стоматологічної профілактики важливе місце приділяють визначенню та ідентифікації молекул ротової рідини, які можуть надати уявлення щодо ризиків виникнення та прогресування карієсу зубів, а також цінну інформацію для розробки моделей прогнозування карієсу.

Дослідження метаболізму ротової рідини (слини) є неінвазивним, доступним та економічно виправданим перспективним інструментом діагностики в стоматології, зокрема для виокремлення доклінічних предикторів виникнення та прогресування карієсу.

Розширення діапазону застосування методів метаболоміки у поєднанні з видовим та кількісним складом мікробіоти порожнини рота дозволить уніфікувати алгоритми доклінічної діагностики таких поширених захворювань, як карієс зубів та захворювання тканин пародонту серед дитячого населення, особливо з наявними

фоновими загальносоматичними захворюваннями, такими як метаболічний синдром, що й визначає актуальність проведеного дослідження.

4. Зв'язок роботи з науковими програмами, планами, темами. Дисертаційна робота виконана відповідно до плану науково-дослідних робіт ДВНЗ «Ужгородський національний університет» і є фрагментом наукової теми кафедри дитячої стоматології «Клініко-експериментальне обґрунтування підвищення якості лікування, діагностики та профілактики основних стоматологічних захворювань у дітей» (номер державної реєстрації 0121U109292). Автор виступив безпосереднім виконавцем зазначеного фрагменту планової НДР.

5. Формулювання наукового завдання, нове розв'язання якого отримано в дисертації. Робота присвячена вирішенню актуального наукового завдання стоматології – удосконалення доклінічної та ранньої діагностики виникнення та прогресування карієсу зубів у дітей та підлітків з метаболічним синдромом шляхом розробки та апробації нової прогностичної моделі, яка враховує особливості співвідношень окремих клінічних та біохімічних показників.

6. Наукові положення, розроблені особисто дисертантом та їх новизна. Вперше створено прогностичну модель виникнення карієсу дітей та підлітків з метаболічним синдромом, засновану на результатах кореляційних залежностей клінічних та лабораторних показників, та визначені предиктори виникнення карієсу.

Вперше доведено, що прогностична модель виникнення та прогресування карієсу у дітей та підлітків з метаболічним синдромом базується на наступних кластерах: погана гігієна, нерегулярне харчування (особливо не вдома), часте вживання солодощів, високі титри в ротовій рідині кислотопродукуючих стрептококів ($> 10^6$ КУО/мл), та низькі титри нормофлори, а також низькі показники в ротовій рідині вмісту протеїнази-3 (< 18000 нг/мл), та варіабельні показники вмісту альфа-амілази, незалежно від статі.

Вперше створена формула для обрахунку ризику виникнення карієсу з урахуванням, що ризик виникнення карієсу ($Risk_{Car}$) – це мультифакторна функція з урахуванням ваг та кореляцій.

Вперше використано базові параметри метаболізму ротової рідини з метою доклінічної діагностики виникнення та прогресування карієсу у дітей та підлітків з метаболічним синдромом, зокрема показники вмісту протеїнази-3 та альфа-амілази в ротовій рідині. Вперше визначено значення протеїнази-3 та альфа-амілази ротової рідини як потенційних біомаркерів при проведенні досліджень метаболічних порушень у дітей та підлітків.

Вперше встановлено, що у дітей 6–8 років з метаболічним синдромом дуже висока ймовірність виникнення карієсу, обумовлена наявністю в ротовій рідині $SAA < 0,7$ мг/мл; $PR-3 < 18000$ нг/мл та вмістом кислотопродукуючих стрептококів $> 10^6$ КУО/мл; при поєднанні з такими факторами як погана гігієна, вживання солодощів підвищують ризик до максимального.

Вперше доведено, що в підлітків 12–14 років з метаболічним синдромом дуже висока ймовірність розвитку карієсу характеризується $SAA > 1,0$ мг/мл та $PR-$

$3 < 18000$ нг/мл, високі титри в ротовій рідині кислотопродукуючих стрептококів (*Streptococcus mutans*, *Streptococcus sobrinus*, *Streptococcus viridans* більше за 10^6 КУО/мл), та низькі титри нормофлори (*Streptococcus salivarius*); у випадку поєднання з додатковими факторами —максимальний ризик.

Вперше визначено та здійснено статистичне порівняння видового та кількісного складу клінічно значущих мікроорганізмів ротової рідини у дітей та підлітків з метаболічним синдромом та при його відсутності.

Вперше визначені показники карієсу зубів, рівня гігієни та харчових звичок у дітей та підлітків Закарпатської області з метаболічним синдромом та при його відсутності.

7. Обґрунтованість і достовірність наукових положень, висновків і рекомендацій, які захищаються. Автором були використані сучасні інформативні методи досліджень, адекватні поставленим задачам. Результати досліджень статистично оброблені, що підтверджує вірогідність отриманих результатів. Представлені в роботі висновки конкретні і цілком підтверджуються результатами досліджень, сформульовані рекомендації науково обґрунтовані. Первинна документація перевірена на етапах попередньої експертизи.

8. Наукове та практичне значення дисертаційної роботи. Дисертаційна робота має високе теоретичне значення, яке полягає в доповненні теорії стоматології, мікробіології та педіатрії в частині удосконалення профілактики та лікування карієсу зубів у дітей за наявності метаболічного синдрому.

Теоретичне значення одержаних результатів полягає в тому, що вперше в роботі визначено вірогідно вищі показники інтенсивності карієсу у осіб з метаболічним синдромом ($p < 0,05$); зростання індексу у дітей з МС характеризується вірогідно вищими параметрами каріозних тимчасових (d) у 6–8 річному віці та постійних (D) у 12–14 річному віці зубів. Індекс $df(t)$ виявляє вірогідні кореляційні взаємозв'язки високого рівня у парах з дуже поганим та поганим рівнями гігієни порожнини рота ($r = 0,88$ та $r = 0,95$; $p < 0,05$) та середній рівень взаємозв'язку із показником любові до солодкого, тістечок та випічки ($r = 0,74$; $p < 0,05$). Відповідно, добрий рівень гігієни демонструє зворотний кореляційний взаємозв'язок високого рівня ($r = -0,95$; $p < 0,05$) та задовільний рівень гігієни – середнього рівня ($r = -0,79$; $p < 0,05$) у дітей та підлітків Закарпатської області.

Вперше встановлено, що у дітей 6-8 років з метаболічним синдромом при порівнянні з дітьми без метаболічного синдрому в період змінного прикусу в порожнині рота діагностуються дисбіотичні зміни, котрі характеризуються вірогідно вищими титрами *Streptococcus pyogenes*, *Staphylococcus epidermidis*, *Staphylococcus haemolyticus*, *Micrococcus spp.*, *Micrococcus luteus*, високою концентрацією *Actinomyces spp.*, *Moraxella catarrhalis* та *Enterococcus faecalis* при вірогідно меншій концентрації *S. salivarius*, що підтверджують патологічні запальні зміни слизової оболонки порожнини рота та тканин пародонту. Збільшення уражень твердих тканин зубів у дітей основної групи обумовлено вірогідно вищим титром *S. mutans*, *S. sobrinus*, *S. viridans* та *Enterococcus faecium*. В період постійного прикусу патологічні запальні зміни слизової оболонки

порожнини рота та тканин пародонту у підлітків 12–14 років з метаболічним синдромом у порівнянні з підлітками без метаболічного синдрому обґрунтовані вірогідно вищими титрами *S. pyogenes*, *Streptococcus agalactiae*, *E. faecalis*; *S. epidermidis*, високою концентрацією *Actin. spp*, *Staphylococcus saprophyticus*, *Bacillus spp*, *Staphylococcus aureus*, *Escherichia coli*, *Micrococcus* при вірогідно меншій концентрації *S. salivarius*; карієсогенну ситуацію підтверджено вірогідно вищим титром *S. mutans*, *S. sobrinus*, *S. viridans* у порівнянні з показниками у підлітків без метаболічного синдрому.

Вперше, при статистичному аналізі ротової мікробіоти у дітей 6–8 років та підлітків 12–14 років виявлена статистично значущу різницю у видовому й кількісному складі мікроорганізмів ($F=7,5$; $p<0,01$).

Вперше визначено залежність між вмістом протеїнази-3 та альфа-амілази в ротовій рідині дітей та підлітків, наявністю метаболічного синдрому та карієсу зубів, зокрема, біомаркерами карієсу та метаболічного синдрому у школярів 6–8 років є низькі показники концентрації альфа-амілази та протеїнази-3 в ротовій рідині. ($p<0,001$); у підлітків 12–14 років біомаркерами карієсу та метаболічного синдрому є низькі концентрації PR-3 та високі показники SAA в ротовій рідині. ($p<0,001$).

Вперше створена математична модель для обрахунку ризику виникнення карієсу як мультифакторної функції з урахуванням ваг та кореляцій та прогностична модель виникнення та прогресування карієсу у дітей та підлітків з метаболічним синдромом. Вказана прогностична модель базувалася на наступних кластерах: погана гігієна, нерегулярне харчування, особливо не вдома, часте вживання солодоців, високі титри в ротовій рідині кислотопродукуючих стрептококів ($> 10^6$ КУО/мл), та низькі титри нормофлори, а також низькі показники в ротовій рідині вмісту протеїнази-3 (<18000 нг/мл), та варіабельні показники вмісту альфа-амілази, незалежно від статі.

Вперше встановлено, що дуже висока ймовірність виникнення карієсу у дітей 6–8 років з метаболічним синдромом обумовлена наявністю в ротовій рідині $SAA<0,7$ мг/мл; $PR-3<18\ 000$ нг/мл та вмістом кислотопродукуючих стрептококів $>10^6$ КУО/мл; при поєднанні з такими фактори як погана гігієна, вживання солодоців підвищують ризик до максимального. У підлітків 12–14 років з метаболічним синдромом дуже висока ймовірність розвитку карієсу характеризується $SAA>1,0$ мг/мл та $PR-3<18000$ нг/мл, високі титри в ротовій рідині кислотопродукуючих стрептококів (*S. mutans*, *S. sobrinus*, *S. viridans* більше 10^6 КУО/мл), та низькі титри нормофлори (*S. salivarius*); у випадку поєднання з додатковими факторами – максимальний ризик.

Практичне значення отриманих результатів. Практичне значення результатів роботи полягає в розробці для практичної охорони здоров'я моделі прогнозування виникнення та розвитку карієсу у вищезазначеного контингенту пацієнтів. Для визначення предикторів виникнення карієсу рекомендовано використовувати ротову рідину як потенційний діагностичний інструмент завдяки неінвазивності, доступності та легкості забору, а також великій кількості біомаркерів, таких як клінічно значущі мікроорганізми, які створюють екосистему та підтримують її функціонування належним чином.

Запропоновано протокол проведення профілактичних стоматологічних заходів у дітей та підлітків з метаболічним синдромом, які спрямовані на випередження виникнення карієсу зубів до появи клінічних проявів захворювання, та базуються на зменшенні негативного впливу керованих чинників ризику виникнення та прогресування карієсу.

Використання результатів. Основні положення та висновки дисертаційної роботи були впроваджені в освітній процес та науково-дослідну роботу кафедр дитячої стоматології (акт впровадження від 09.09.2025р.), стоматології післядипломної освіти (акт впровадження від 09.09.2025 р.) та терапевтичної стоматології (акт впровадження від 09.09.2025.) у ДВНЗ «Ужгородський національний університет», МОН України; кафедр дитячої стоматології (акт впровадження від 11.09.2025р.) та терапевтичної стоматології (акт впровадження від 30.08.2025р.) в Тернопільському національному медичному університеті імені І.Я. Горбачевського, МОЗ України; кафедри терапевтичної та дитячої стоматології Національного університету охорони здоров'я України імені П.Л. Шупика (акт впровадження від 04.09.2025 р.); в лікувально-діагностичну роботу в: ТОВ «Університетська стоматологічна поліклініка», м. Ужгород (акт впровадження від 03.09.2025 р.), стоматологічна клініка ФОП Рівіс Олег Юрійович, м. Ужгород, (акт впровадження від 24.07.2025 р.), стоматологічна клініка ФОП Шеверя Жанетт Тіборівна, м. Ужгород (акт впровадження від 14.07.2025 р.), стоматологічна клініка ФОП Бокоч Анатолій Васильович, м. Ужгород (акт впровадження від 17.07.2025р.) та стоматологічна клініка ФОП Русин Віталій Васильович, м. Ужгород, Закарпатська область (акт впровадження від 15.07.2025р.).

9. Оцінка мови та стилю. Дисертація М.М. Лешка на тему: «Клініко-лабораторне обґрунтування профілактики та лікування основних стоматологічних захворювань у дітей та підлітків з метаболічним синдромом» написана сучасною літературною українською мовою в науковому стилі.

10. Відповідність чинним вимогам щодо оформлення дисертації. Дисертація М.М. Лешка на тему: «Клініко-лабораторне обґрунтування профілактики та лікування основних стоматологічних захворювань у дітей та підлітків з метаболічним синдромом» представлена у вигляді рукопису відповідного обсягу авторських аркушів, який містить всі необхідні елементи та частини, передбачені чинними вимогами до оформлення дисертацій, які затверджені наказом МОН України від 12.01.2017 за № 40 з наступними змінами і доповненнями, внесеними наказом МОН України від 31.05.2019 за № 759.

11. Відповідність змісту дисертації спеціальності, з якої вона подається до захисту. Зміст дисертації повністю відповідає профілю спеціальності 221 Стоматологія в галузі знань 22 Охорона здоров'я.

12. Зауваження та рекомендації. В ході написання дисертаційної роботи Здобувачем були враховано абсолютно всі зауваження та рекомендації науково-педагогічних працівників кафедри дитячої стоматології ДВНЗ «Ужгородський національний університет» в процесі попередніх обговорень роботи під час проміжних, піврічних та річних звітів Здобувача на засіданнях кафедри. Відзначені зауваження та побажання носять суто рекомендаційний характер і в жодній мірі не впливають на загальну позитивну оцінку

дисертаційної роботи, а також не зменшують її наукової новизни та практичної значимості, і відтак не є перешкодою для її подання в разову спеціалізовану вчену раду для офіційного захисту.

13. Відповідність дисертації вимогам, передбаченим Наказом Міністерства освіти і Науки України «Про затвердження Вимог до оформлення дисертації» № 40 від 12.01.2017р. (зі змінами та доповненнями).

Дисертація Лешка Мирослава Михайловича на тему: «Клініко-лабораторне обґрунтування профілактики та лікування основних стоматологічних захворювань у дітей та підлітків з метаболічним синдромом» повністю відповідає вимогам Наказу Міністерства освіти і Науки України «Про затвердження Вимог до оформлення дисертації» від 12.01.2017 р. за № 40 (з наступними змінами і доповненнями, внесеними наказом МОН України від 31.05.2019 за № 759).

14. Кількість наукових публікацій, повнота опублікування результатів дисертації та особистий внесок здобувача до всіх наукових публікацій, опублікованих співавторами та зарахованих за темою дисертації.

Основні наукові результати дисертаційної роботи висвітлені у публікаціях та розкривають її основний зміст. Основні положення дисертації, які є особистим доробком автора, викладено у 11 наукових праць, зокрема, 8 статей, з яких 3 статті у виданнях, що входять до наукометричної бази Scopus, 5 статей у періодичних наукових фахових виданнях України та 3 тези доповідей у матеріалах міжнародних конгресів і науково-практичних конференцій.

Наукові праці, в яких опубліковані основні наукові результати дисертації:

1. Паламарчук ОС, Лешко ММ, Клушин ВО, Лукашук СВ, Мороз ГІ, Фекета ВП. Новий алгоритм діагностики ожиріння на основі показників компонентного складу тіла. *Клінічна та профілактична медицина*. [онлайн]. 2024; 4(34):13-8. ISSN: 2616-4868. (Scopus, видання України).

DOI: <https://doi.org/10.31612/2616-4868.4.2024.02>

URL: <https://cp-medical.com/index.php/journal/article/view/416>

(Здобувачу належить провідна роль в інтерпретації отриманих результатів та підготовці публікації до друку, Паламарчук ОС та Клушин ВО сформулювали дизайн дослідження та збір даних, Мороз ГІ та Фекета ВП виконували системний аналіз наукових джерел за темою дослідження, формулювали його особливості.)

Ключові слова: соматотип, індекс маси тіла, біоімпедансометрія, маса скелетних м'язів, розподіл жиру.

2. Palamarchuk OS, Leshko MM, Klushyn VO, Feketa VP. A differentiated approach to the diagnosis of overweight and obesity in children based on bioimpedance analysis of body composition. *Wiadomości Lekarskie*. [онлайн]. 2024; 77(3):402-8. ISSN: 0043-5147. (Scopus, іноземне видання).

DOI: <https://doi.org/10.36740/WLek202403105>

URL: <https://pubmed.ncbi.nlm.nih.gov/38691779/>

Диференційований підхід до діагностики надмірної маси тіла та ожиріння у дітей на основі біоімпедансного аналізу складу тіла.

(Здобувачу належить провідна роль в формулюванні дизайну дослідження, реалізації етапів дослідження, Паламарчук ОС та Клушин ВО відповідали за збір даних, системний аналіз наукових джерел, Фекета ВП виконував аналіз та інтерпретацію отриманих даних, процес підготовки і подачі до друку.)

Ключові слова: дитяче ожиріння, аналіз складу тіла, саркопенічне ожиріння, соматотипи, кардіометаболічний ризик.

3. Клітинська ОВ, Лешко ММ. Порівняльний аналіз показників карієсної хвороби у дітей і підлітків при метаболічному синдромі. *Український стоматологічний альманах*. 2025; 2:59-64. ISSN 2409-0255 (**Scopus, видання України**).

DOI: <https://doi.org/10.31718/2409-0255.2.2025.12>

URL: <https://dental-almanac.org/index.php/journal/article/view/734/726>

(Здобувачу належить провідна роль в формулюванні дизайну дослідження, реалізації етапів дослідження, інтерпретації отриманих результатів та підготовці публікації до друку, Клітинська ОВ виконала системний аналіз наукових джерел та збір даних для проведення дослідження.)

4. Клітинська ОВ, Лешко ММ. Метаболом слини як інструмент діагностики в стоматології. *Intermedical Journal*. [онлайн]. 2025:1:36-40. ISSN:2786-7684. (**Наукове фахове видання України**).

DOI: <https://doi.org/10.32782/2786-7684/2025-1-6>

URL: <https://journals.uzhnu.uz.ua/index.php/intermedical/article/view/1193/12>

83

(Здобувачу належить провідна роль в формулюванні дизайну дослідження, зборі даних, реалізації етапів дослідження, Клітинська ОВ відповідала за інтерпретацію отриманих результатів та підготовці публікації до друку.)

Ключові слова: біомаркери, карієс зубів, метаболом, метаболоміка, дитяча стоматологія, слина, стоматологічні пацієнти, предиктори утворення та прогресування карієсу.

5. Лешко ММ, Китастих ОІ. Обґрунтування використання методів метаболоміки в стоматології. *Intermedical Journal*. [онлайн]. 2025:2:69-73. ISSN: 2786-7684. (**Наукове фахове видання України**)

DOI: <https://doi.org/10.32782/2786-7684/2025-2-12>

URL: <https://journals.uzhnu.uz.ua/index.php/intermedical/article/view/1277/13>

65

(Здобувачу належить провідна роль в зборі даних для проведення дослідження, реалізації етапів дослідження, інтерпретації отриманих результатів та підготовці публікації до друку, Китастих ОІ виконав розробку дизайну дослідження, системний аналіз наукових публікацій по даній тематиці.)

Ключові слова: стоматологія, оральний мікробіом, кислотостійкість, карієсогенний ризик, карієс зубів, метаболоміка (OMICS).

6. Клітинська ОВ, Лешко ММ, Горзов ЛФ, Петер Джупа. Мікробіом порожнини рота у дітей з метаболічним синдромом у період тимчасового та змінного прикусу. *Intermedical Journal*. [онлайн]. 2025:3:52-57.

ISSN: 2786-7684. (Наукове фахове видання України)

DOI: <https://doi.org/10.32782/2786-7684/2025-3-8>

URL: <https://journals.uzhnu.uz.ua/index.php/intermedical/article/view/1365/14>

52

(Здобувачу належить провідна роль в інтерпретації отриманих результатів та підготовці публікації до друку, Горзов ЛФ та Клітинська ОВ виконали розробку дизайну дослідження, збір даних для проведення дослідження, Петер Джуна виконав розробку дизайну дослідження, системний аналіз наукових публікацій по даній тематиці.)

Ключові слова: біомаркери, карієс зубів, мікробіота порожнини рота, дитяча стоматологія, слина, метаболічний синдром, стоматологічні пацієнти, предиктори утворення та прогресування карієсу, захворювання слизової оболонки порожнини рота.

7. Петрик КЮ, Лешко ММ, Паламарчук ОС, Фекета ТЮ. Математичне моделювання залежності між параметрами ВСР та показниками компонентного складу тіла у дітей молодшого шкільного віку. *Науковий вісник Ужгородського університету. Серія «Медицина»*. [онлайн]. 2023; 1 (67): 80-84. (Наукове фахове видання України).

DOI: <https://doi.org/10.32782/2415-8127.2023.67.14>

URL: <https://med-visnyk.uzhnu.uz.ua/index.php/med/article/view/219>

(Здобувачу належить провідна роль в інтерпретації отриманих результатів та підготовці публікації до друку, Петрик КЮ та Фекета ТЮ виконали збір даних для дослідження, провели систематичний аналіз наукових публікацій по даній тематиці, Паламарчук ОС розробила дизайн дослідження.)

Ключові слова: автономна нервова система, функціональний стан, серцевий ритм, автономні дисфункції, автономна регуляція

8. Рішко ОА, Дербак МА, Ганич ТМ, Свистак ВВ, Лешко ММ, Фекета ТЮ. Використання біоімпедансного дослідження складу тіла для уточнення функціонального стану організму у коморбідних хворих з метаболічним синдромом. *Науковий вісник Ужгородського університету. Серія «Медицина»*. [онлайн]. 2023; 2 (68):245-251. (Наукове фахове видання України).

DOI: <https://doi.org/10.32782/2415-8127.2023.68.41>

URL: <https://med-visnyk.uzhnu.uz.ua/index.php/med/article/view/272>

(Здобувачу належить провідна роль у зборі даних для дослідження та інтерпретації даних, Рішко ОА, Дербак МА, Ганич ТМ розробили дизайн дослідження, провели підготовку публікації до друку, Свистак ВВ та Фекета ТЮ провели систематичний огляд наукових публікацій по тематиці дослідження.)

Ключові слова: метаболічний синдром, ожиріння, компонентний склад тіла, біоімпедансометрія, загальний жир, вісцеральний жир.

Наукові праці, які засвідчують апробацію матеріалів дисертації:

9. Рішко ОА, Дербак МА, Фекета ВП, Фекета ТЮ, Свистак ВВ, Лешко ММ. Біоімпедансний аналіз компонентів складу тіла у коморбідних хворих з метаболічним синдромом – від теорії до практики. Збірник праць XVI міжнародної міждисциплінарної науково-практичної конференції: «Сучасні

аспекти збереження здоров'я людини» (21-22 квітня 2023 року, Ужгород). Ужгород, 2023:247-253. [онлайн].

URL:chrome-extension://efaidnbnmnnibpcajpcglclefindmkaj/https://dspace.uzhnu.edu.ua/server/api/core/bitstreams/434fd2b6-06ea-453d-9a67-3386ec65beda/content

10. Клітинська ОВ, Лешко ММ. Характер харчування та харчові вподобання у здорових школярів та при верифікованому метаболічному синдромі. Proceedings of the 9th International scientific and practical conference. Cognum Publishing House. London, United Kingdom. 2025. Pp. 75-77. [онлайн].

URL: <https://sci-conf.com.ua/ix-mizhnarodna-naukovo-praktichna-konferentsiya-scientific-achievements-of-contemporary-society-4-6-04-2025-london-velikobritaniya-arhiv/>.

11. Klitynska OV, Kornienko LV, Leshko MM, Kytastyi OI. The significance of the saliva microbiome in schoolchildren with metabolic syndrome during the period of mixed dentition. Proceedings of the 2nd International scientific and practical conference. MDPC Publishing. Berlin, Germany. 2025. Pp. 45-48.

URL:<https://sciconf.com.ua/ii-mizhnarodna-naukovo-praktichna-konferentsiya-science-and-educationsynergy-of-innovation-28-30-09-2025-berlin-nimechchina-arhiv/>.

15. Результати перевірки роботи на академічний плагіат. Перевірку дисертаційної роботи проводили з використанням сертифікованої програми «StrikePlagiarism». У ході перевірки дисертації запозичень матеріалу без посилання на відповідне джерело не було виявлено. Виявлені за допомогою програми «StrikePlagiarism» текстові збіги (цитування) мають посилання на відповідні першоджерела, внесені до списку використаної літератури. Запозичення (співпадіння) в тексті не мають ознак плагіату. Подані до захисту наукові матеріали є власним напрацюванням Здобувача, текст дисертації є оригінальним. Робота визнається самостійною та рекомендується бути допущеною до захисту.

Комісія з біоетики ДВНЗ «Ужгородський національний університет» 5 травня 2025 року розглянула матеріали дисертації здобувача М.М. Лешка. Комісією з біоетики надано висновок, що матеріали та методи, які заплановані та використовуються при виконанні дисертаційної роботи Лешка Мирослава Михайловича на тему: «Клініко-лабораторне обґрунтування профілактики та лікування основних стоматологічних захворювань у дітей та підлітків з метаболічним синдромом» відповідають міжнародним та державним стандартам щодо біомедичних наукових досліджень (протокол № 5/17 від 05.05.2025 р.).

Комісія з перевірки стану первинної документації дисертаційної роботи, призначена розпорядженням проректора з наукової роботи ДВНЗ «Ужгородський національний університет» № 17-Р від 13.10.2025, перевірила первинну документацію дисертації на здобуття наукового ступеня доктора філософії за спеціальністю 221 Стоматологія здобувача М.М. Лешка, та встановила, що дисертація виконана на достовірному матеріалі, а одержані дані оформлені згідно загальноприйнятим вимогам та забезпечують відповідність основним положенням і висновкам роботи. Акт перевірки стану первинної

документації дисертаційної роботи затверджено проректором з наукової роботи ДВНЗ «Ужгородський національний університет» д.мед.н., проф. Миронюком Іваном Святославовичем від 20.10.2025 р.

Основні положення дисертації було презентовано на розширеному засіданні кафедр ортопедичної стоматології, терапевтичної стоматології, дитячої стоматології, хірургічної стоматології та клінічних дисциплін, стоматології післядипломної освіти, клініко-лабораторної та морфофункціональної діагностики та медико-біологічних дисциплін Навчально-наукового інституту стоматології та лабораторної медицини ДВНЗ «Ужгородський національний університет» (протокол від 20 січня 2026 р.).

За результатами засідання ухвалено затвердити позитивний висновок про наукову новизну, теоретичне і практичне значення результатів та рекомендувати до захисту в спеціалізованій вченій раді дисертаційну роботу Лешка Мирослава Михайловича на тему: «Клініко-лабораторне обґрунтування профілактики та лікування основних стоматологічних захворювань у дітей та підлітків з метаболічним синдромом» на здобуття наукового ступеня доктора філософії в галузі знань 22 Охорона здоров'я за спеціальністю 221 Стоматологія.

Головуючий на засіданні
професор кафедри хірургічної
стоматології та клінічних дисциплін
Навчально-наукового інституту стоматології
та лабораторної медицини ДВНЗ
«Ужгородський національний університет»
МОН України
д.мед.н., професор

Юрій МОЧАЛОВ

Підпис д.мед.н., проф. Ю.О. Мочалова
засвідчую
Вчений секретар ДВНЗ «УжНУ»

Олена МЕЛЬНИК

